

بررسی صفات میوه و تعداد بذر در گلابی‌های نامتقارن رقم شاه میوه

مهدی شریفانی^۱ حکمت قطبی^۲، خدایار همتی^۲ و عبدالحسین طاهری^۱

بررسی علل پدیده بد شکلی در گلابی از مسائل مهم تولید و تحقیق این میوه است به منظور درک تغییرات صفات میوه در اثر بدشکلی گلابی رقم شاه میوه اصفهان این تحقیق انجام گرفت. دو گروه میوه شامل میوه‌های با شکل مناسب و متقارن و میوه‌های بد شکل (نامتقارن) از درختان گلابی همسن و همگروه رقم شاه میوه واقع در باغ میوه ایستگاه آموزشی کبوتر آباد اصفهان واقع در ۲۲ کیلومتری شرق اصفهان جمع آوری شدند. در طی سالهای ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ برای هر گروه گلابی در هر سال (تیمار) ۲۵ گلابی از ۵ درخت بطور تصادفی انتخاب و جمع آوری گردید. متغیرهای مورد مطالعه شامل طول و قطر میوه، نسبت طول به قطر میوه، وزن تر میوه، وزن خشک میوه، و تعداد بذر بودند. در سال دوم حجم میوه نیز اندازه گیری شد. داده‌ها پس از جمع آوری جهت مقایسه دو گروه میوه بعنوان دو تیمار در یک برنامه آماری کاملاً تصادفی به کمک نرم افزار آماری سس مورد آزمون واقع شدند. نتایج نشان داد که تفاوت معنی داری برای متغیر وزن بذر بین دو گروه مشاهده نگردید. همچنین نتایج مشخص نمود میوه‌های بد شکل بطور معنی دار دارای قطر کمتر نسبت به گلابی‌های با شکل مناسب بودند که نسبت طول به قطر در میوه‌های بد شکل بطور معنی دار بیشتر بود. نتایج تجزیه واریانس و مقایسه میانگین برای وزن تر نشان داد که میوه‌های متقارن بطور معنی دار (احتمال خطای یک درصد) دارای وزن تر بیشتر نسبت به میوه‌های نامتقارن بود. از نظر تعداد بذر بین دو گروه میوه تفاوت معنی داری در طی دو سال آزمایش مشاهده نگردید. بنظر می‌آید ضعف گرده افشانی درختان شاه میوه و خود ناسازگاری ناقص احتمالاً می‌تواند باعث بروز این نابسامانی فیزیولوژیک گردد. کلمات کلیدی: گلابی، بدشکلی، تعداد بذر